

PRIMICE

P. Jiřího Janouška

V BUDIŠOVĚ

čtvrtek 5. července L. P. 2007

PRIMICE V MĚSTYSI BUDIŠOV

Budišovská farnost vždy dávala církvi nové kněze. Jestliže se posledních 37 let tak nestávalo, musíme doufat, že to byla náhodná přestávka. Naděje do budoucích let je o to větší, že ze sousední farnosti pyšelské povstal Boží služebník již před rokem.

Následující stránky mají za úkol představit místo a aktéra primiční slavnosti, kterou se nám náš nový Otec představí (i když jej všichni známe), poskytnout pomůcku pro aktivní účast na slavnostní mši a být snad i jakousi památkou na tuto nevšední událost.

Uprostřed místo slavnosti, vlevo kostel, vpravo úřad městyse

Budišov

Osídlení lokality v místě dnešního Budišova je doloženo již v roce 1104, kdy je zmíněna osada Dobrutoys. Již ve 12. století stál poblíž této osady kostel. Panství budišovské je poprvé zmíněno v roce 1234, kdy se objevuje Tas z Budišova. V té době stála v místě dnešního zámku vodní tvrz. Mlýn budišovský (v dnešním Kundelově) stál již v roce 1365. Roku 1401 je již písemně připomínána fara v Budišově. V roce 1414 byla založena kaple sv. Gotharda. Na žádost majitele panství Petra Mrakeše z Noskova povýšil král Ferdinand I. 14. září

1538 ves na městečko. Budišovské školství se datuje od roku 1662, ze kterého máme první písemnou zmínku o škole s 12 žáky. Největšího rozkvětu se městečko dočkalo za majitele panství Josefa Ignáce Paara, který byl protektorem a kurátorem výtvarné akademie, vyznamenaným řádem Zlatého rouna. V té době vznikla většina kulturních památek Budišova.

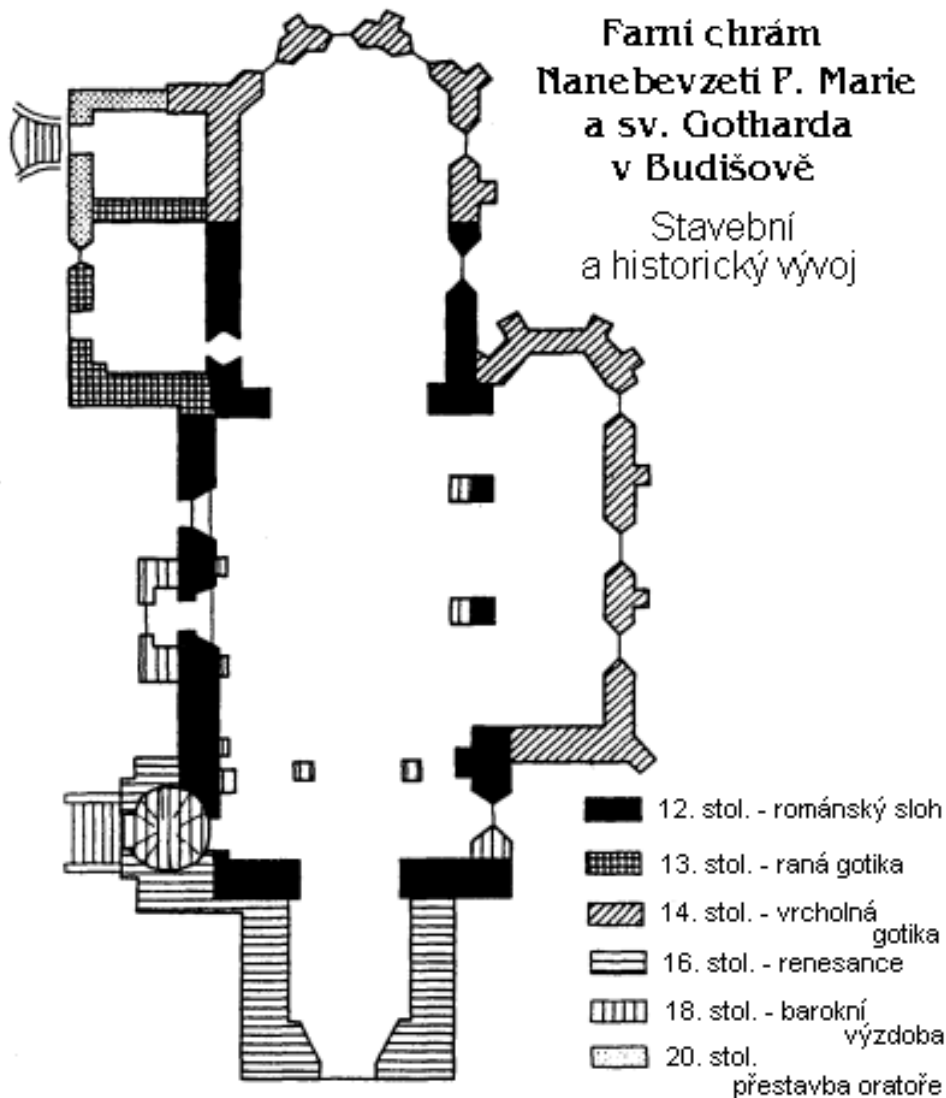
Vpravo nahoře zámek s parkem, pod ním škola, blíže nádraží, zcela nahoře Kundelov

Roku 1798 Joachim rytíř ze Stettenhofenu zakládá Mihoukovice, dnešní část městyse, a o rok později je po mlynáři Karlu Kundeliusovi pojmenován Kundelov. Ve mlýně se r. 1882 narodila Amalie Malá, matka nejznámějšího českého malíře Alfonse Muchy. Roku 1886 projíždí Budišovem po nové železniční trati první vlak. V tomtéž roce byl Emanuel hrabě Pötting-Persing, probošt olomoucké kapituly, jmenován papežským prelátem a apoštolským pronotářem. V Olomouci je po něm pojmenována Střední zdravotnická škola a Vyšší zdravotnická škola Emanuela Pöttinga, tzv. Pöttingeum. Hrabě zůstává dosud nejslavnějším budišovským rodákem. V roce 1890 byl zřízen dobrovolný hasičský sbor. Od roku 1905 je v městečku knihovna. Roku 1932 byl založen hasičský sbor v Mihoukovicích. 10. října 2006 se stala obec Budišov znovu městysem.

Věž budišovského farního kostela Nanebevzetí Panny Marie a sv. Gotharda je vidět z velké části třebičského okresu. Kostel je umístěn na návrší uprostřed hřbitova. První písemná zmínka o něm je z r. 1414, ale stál již ve 12. století. Byl několikrát přestavován,

takže jsou na něm patrné slohy románský, gotický, renesanční i barokní. Renesanční věž pochází ze 16. století. Na nárožích balustrády jsou čtyři sochy, pravděpodobně všechny zobrazují sv. Gotharda. Na vrchu věže se po vzoru španělské Sevilly otáčí korouhev s patrony budišovského kostela – z jedné strany reliéf klečícího sv. Gotharda s andílkou a na druhé straně reliéf Nanebevzetí Panny Marie s anděly. Plastiky pocházejí z r. 1721, v r. 1982 byla korouhev nahrazena kopií uměleckého pasíře Benedikta Anderleho. Uvnitř věže jsou umístěny zvony z r. 1928. Velký zvon uprostřed pochází z r. 1524.

Kostel v Budišově je stavbou všech slohů

Nad dřívější románskou apsidou bylo vybudováno gotické presbyterium. V roce 1414 byla ke kostelu připojena jižní loď s gotickou klenbou, která byla později nahrazena barokní. Kostel prošel posledními většími úpravami v letech 1972–83. Také střecha byla několikrát opravována, naposledy v roce 1998. Hlavní loď chrámu byla původně zaklenuta goticky, po požáru byl strop snížen barokní valenou klenbou. Nástrovní freska Korunování Panny Marie vznikla jako lidové dílo. Ústřední postavou hlavního oltáře je socha sv. opata biskupa Gotharda, spolopatrona farnosti, s cheruby po stranách. Další titul kostela vyjadřuje Nanebevzetí Panny Marie v čelním okně z r. 1911. Kazatelna je zdobená reliéfy od Giovannioho Giulianioho, který je autorem i reliéfu Adorace sv. Antonína Paduánského před Ježíškem. Křty probíhají u cínové křtitelnice z r. 1672 s novou mramorovou podnoží. Sakristie je zaklenuta gotickou křížovou klenbou. Nejranější gotika ze 13. století je zachována v okenním ostění. Štuková výzdoba stropu jižní lodi znázorňuje sv. Gotharda s andělky. Zde se zachoval podpis autora Antonína Josefa Prennera.

Na kůru bývaly varhany z roku 1951, které již dosloužily a v současné době farnost pořizuje varhany nové.

Vstupní brána na hřbitov je ozdobena kamennými sochami andělů z r. 1722 od Lorenza Mattieliho. Hřbitovní zeď z let 1725–1730 ohraničuje starý hřbitov, v roce 2004 byla zeď i se vstupní branou restaurována. V roce 1981 byl hřbitov rozšířen o novou část z bývalé farní zahrady. Kolem kostela jsou náhrobky rodin Pötting-Persing a Baratta-Dragono. Na zdi pak můžeme vidět epitafy rodiny Stettenhofenovy, Jungwirtovy a paní Marie Terezie z Mihoukovic, rozené z Kettenu. U kostela je pohřben i budišovský rodák, prelát olomoucké kapituly, hrabě Emanuel Pötting-Persing. Náhrobky jsou zdobeny mramorovými kříži. Na severní straně kostela jsou další kříže z třicátých let 19. století. Nejhezčí pohled na kruhový hřbitov se otevírá z věže kostela. Mimo hřbitov v parčíku na náměstí stojí pomník padlým obětem první světové války z r. 1922.

Kříž hraběte Emanuela Pötting-Persing

Zámek spolu s budišovským panstvím patřil Berkům z Dubé a Lipého a na Meziříčí, V 70. letech 16. století Václav Berka z Dubé přestavěl tvrz na renesanční zámek. Zároveň byly postaveny k zámku hospodářské budovy. Ve stejné době byl zřízen kolem zámku park se čtyřmi rybníčky. Od r. 1715 patří zámek hrabatům z Paarů. Jejich znak můžeme vidět pod schodištěm. Ve 20. letech 18. století za hrabat Paarů proběhla barokní přestavba zámku. Od r. 1768 patřil Budišov baronu Františku Josefovi z Jungwirthu a po r. 1794 Joachimmu rytíři Stettenhofenovi. Od r. 1813 do r. 1945 vlastní zámek Barattové-Dragono. Poté byl zámek využíván jako škola, byty a sklad textilu, od r. 1974 po rozsáhlé renovaci zde Moravské zemské muzeum vybudovalo depozitáře přírodovědných oddělení. Roku 2003 přechází zámek s parkem do majetku obce.

Nejvzácnější částí zámku je *salla terrena* v přízemí, bohatě zdobená štukovými a malovanými obrazy podle návrhu Antonína Josefa Prennera, dnes nepřístupná veřejnosti a postupně chátrající. Největší obraz v prvním z takzvaných Paarovských kabinetů namaloval Antonín Josef Prenner. Je na něm zobrazen v podobě antického boha sám hrabě Paar údajně se svou manželkou. Velká plátna ve vedlejším rybářském salonku jsou rovněž dílem Antonína Josefa Prennera. Zámecká kaple sv. Anny sloužila k bohoslužbám Paarům se služebnictvem. Po roce 1945 posloužila jako sušárna prádla či sklad dřeva, uhlí a koksů. Na stropě kaple byly dva obrazy, z nichž jeden zobrazuje tři děti manželů Paarových. Oltář z lipového dřeva je dílem žďárského řezbáře Řehoře Thenyho. Dnes je kaple i se zmíněným obrazem v havarijním stavu.

Zámek slouží jako depozitář sbírek Moravského zemského muzea, které zde některé exponáty vystavuje v poměrně rozsáhlé výstavě.

Kolem zámku se rozkládá park. Budovy v parku patřily k zámku. Zahradníkův domek je upraven pro informační centrum. V parku dnes probíhá obnova zeleně. Severně od zámeckého parku se uprostřed lesíka tyčí zbytek větrného mlýna holandského typu z 19. století. Lokalita se nazývá Věterák a dnes je včetně zříceniny mlýna využívána k rekreačním účelům.

Cestou od kostela k zámku si můžeme prohlédnout budišovské sochy. Socha Panny Marie z r. 1883 od Čeňka Suchardy z Nové Paky byla r. 1990 restaurována a postavena na žulový sloup. Pod ní v parčíku stávala od r. 1938 socha Tomáše Garrigua Masaryka od Jiřího Marka. Ta však byla r. 1962 zničena podnapilými vandaly. A tak zde zůstává jen podstavec na památku lidské tuposti a ignorance. Dál na náměstí stojí dílo Štěpána Pagana z Třebíče z doby kolem r. 1720 – sousoší Nejsvětější Trojice s balustrádou, na kterou byly později umístěny sochy sv. Floriána, sv. Šebestiána, sv. Antonína Paduánského a sv. Isidora. Po stranách stojí dvě sochy: Sv. Josef s Ježíškem od Alexandra Jelínka pochází z r. 1731. Sv. Jan Nepomucký sem byl přenesen od zámku a v r. 1727 jej zhotovil Štěpán Pagan. Na rozcestí silnice k Hodovu potkáváme sousoší sv. Václava s anděly a korouhví

sv. Václav

z r. 1730 od Alexandra Jelínka. Na reliéfu podstavce je zobrazen sv. Jan Nepomucký. Před vstupem do zámeckého parku bylo umístěno sousoší sv. Rodiny z r. 1730 od stejného autora, dnes je v rekonstrukci. V parku byla v letech 1723–24 umístěna socha Atlanta se zemskou sférou, ta je nyní uschována v zámku. U rybníčka v parku jsou dvě kamenné sfingy. Po východu z parku můžeme v parčíku před základní školou zhlédnout sousoší skupiny dětí od Jiřího Marka.

Kaplička v Mihoukovicích byla vysvěcena v r. 1898. Zvonička v Kundelově pochází z roku 1876. U bytovek stojí při cestě boží muka z 18. stol. se soškami P. Marie. Pilíř s obrázky Madony, sv. Jana Nepomuckého a sv. Václava byl postaven v lese při silnici do Hodova. U silnice ke Kamenné najdeme památník za šťastný návrat ze světové války z roku 1916.

Budova základní školy byla dostavěna v roce 1951. Mateřská škola sídlí v budově dokončené roku 1986. Budova, v níž je zdravotní středisko a lékárna, byla dostavěna roku 2001 a sídlí v ní i obecní úřad, pošta a nákupní středisko Centrum. Areál budov Zemědělského družstva v Budišově s čerpadlem pohonných hmot leží na jihu městyse, na východě u rybníka Pyšeláku najdeme dětský domov Holeje, dříve Amalienhof. Pod zámekem je od roku 1997 zahradnictví, čerpadlo pohonných hmot poblíž bylo otevřeno roku 1996. V sousedství stojí budišovský lihovar. V městyši jsou restaurace Sport, U Kazdů, hostinec U Floriánka a cukrárna. V tomto století přibýly v Budišově nové stavby – ke škole byla přistavěna nová kuchyně s jídelnou a obnoven byl kulturní sál. U školy vzniklo víceúčelové hřiště. U silnice k Mihoukovicím stojí nový dům s pečovatelskou službou. Nad novým obecním rybníkem postavila DTJ Nové Město na Moravě sportovně tělovýchovné centrum.

Žehnání obecního praporu 2002

Žehnání obnovené hřbitovní zdi 2005

Dům s pečovatelskou službou 2005

Přístavba školní jídelny 2006

www.oubudisov.cz

Městys Budišov je členem sdružení Horácko – ekologický mikroregion, sdružujícího 33 obcí mezi městy Třebíč, Hrotovice, Náměšť n. Osl. a Velké Meziříčí, patří do něj i vodní nádrž Dalešice, na které se v tomto roce chystá provoz loďní dopravy.

www.horacko.cz

Budišovská farnost

Do budišovské farnosti patří kromě Budišova obce Hodov, Kamenná s Klementicemi, Nárameč, Rohy, Studnice, z obce Kojatín Spálený dvůr a z Valdíkova osada Doubrava.

www.oubudisov/farnost

Hodov s první písemnou zmínkou z roku 1349 patřil k panství tasoovskému. V obci je základní a mateřská škola, kulturní sál, veřejná knihovna, pošta, prodejna a pohostinství. V roce 1897 byl založen hasičský sbor. Kaple sv. Jana Nepomuckého se sochou světce ze 40. let 18. stol. byla vystavěna v roce 1818. Zvon byl r. 1917 zabaven pro vojenské účely, v roce 1927 byl posvěcen zvon nový.

www.hodov.cz

První zmínka o Kamenné pochází z roku 1349, v roce 1799 byly založeny Klementice, v roce 1882 byla vysvěcena nová škola, od roku 1923 je v obci knihovna. Roku 1936 byl založen hasičský sbor, v roce 1975 byla uzavřena škola. Je zde koupaliště, kulturní dům, restaurace „Kamenná hospoda“ a dvě prodejny. Kaplička na návsi je zasvěcena sv. Janu Nepomuckému. Zvonice v Klementicích s obrazem sv. Rodiny pochází z roku 1840.

www.horacko.cz/kamenna

Nárameč je uvedena v darovací listině třebičského kláštera z roku 1004. V letech 1373-79 byla vybudována kamenná tvrz. V roce 1874 byla postavena škola. Roku 1904 byl založen sbor dobrovolných hasičů. Od roku 1909 je v obci knihovna. Roku 1978 byla zrušena škola. V obci je zdravotní středisko, restaurace, prodejna, kulturní dům a v letiště Droub. Kaplička na návsi z 18. století je zasvěcena sv. Janu Nepomuckému. Z roku 1920 pochází pomník padlým.

www.naramec.cz

V roce 1377 byla učiněna první zmínka o vsi Rohy. V roce 1897 byl založen sbor dobrovolných hasičů. Roku 1901 zde byly nalezeny penízky krále Vladislava II. V roce 1950 začala výuka v nové škole, vyučování skončilo roku 1975. V obci je kulturní dům a prodejna. Kaple Nejsvětějšího Srdce Páně byla roku 1906 vystavěna na místě původní dřevěné zvonice z 18. století.

www.horacko.cz/rohy

První zmínka o Studnicích je z roku 1366. V l. 1850–1884 patřily k obci Hodov, od r. 1980 do r. 1990 byly přiděleny k Budišovu. Hasičský sbor vznikl v r. 1926. Před hasičskou zbrojnicí je pomník padlých ve světové válce. Kaplička na návsi z 2. pol. 19. stol. zatím čeká na zasvěcení, zvonek v její lucerně byl v r. 2003 zasvěcen P. Marii.

www.horacko.cz/studnice

*Představitelé Městysu Budišov, budišovské farnosti
a P. Jiří Janoušek s rodinou
všechny hosty vítají v Budišově
a přejí jim nevšední zážitek a hodně Boží milosti
při účasti na slavnosti na den sv. Cyrila a Metoděje L. P. 2007*

POŘAD PRIMIČNÍ SLAVNOSTNÍ MŠE

14.30 Společná modlitba růžence a představení novokněže

(Bohoslužby doprovází dechová hudba Rouchovanka, Musica Animata Humeris a budišovský chrámový sbor)

(zahájení mše sv. – průvod vychází v 15.30 hodin od kostela)

VSTUPNÍ OBŘADY

Vstupní zpěv: Bože, cos ráčil

Bože, cos ráčil před tisíci roky / rozžati otcům světlo víry blahé,
jenžto jsi řídil apoštolů kroky / z východu k naší Moravěnce drahé.

[: K tobě hlas prosby z této vlasti vane: / Dědictví otců zachovej nám, Pane! :]

Na Velehradě bratří ze Soluně, / Cyril a Metod, kázali nám spásu,
ochranu skytli v církve svatém lůně, / ušili národ znáti ctnosti krásu.

[: Od doby té nám světlo víry plane: / Dědictví otců zachovej nám, Pane! :]

Jazykem rodným Boží chválu pěli, / mateřskou řečí knihy svaté psali,
získali láskou Kristu národ celý, / život nám na vše věky zachovali.

[: Nezhynie rod, jenž věřit neustane: / Dědictví otců zachovej nám Pane! :]

Kolik to bouří nad vlastní se sneslo, / o život bylo zápasit nám v boji,
mohutné sídlo Svatopluka kleslo, / Velehrad víry bez pohromy stojí.

[: Apoštolů to dílo požeňnané: / Dědictví otců zachovej nám, Pane! :]

Velehrad náš, ten rozkvétá vždy znova / a žádná moc už nám jej nerozboří,
pokud náš národ v hloubi srdce chová / důvěru k Matce, která divy tvoří.

[: Maria za nás prosit nepřestane: / Dědictví otců zachovej nám, Pane! :]

Otcové naši, svatí apoštolé, / ctí vaše jména stále národ vděčný. /
neopouštějte nikdy svého pole, / ať vaše setba dozraje v plod věčný.

[: Ať na ni rosa požeňnaní kane: / Dědictví otců zachovej nám, Pane! :]

I když se pyšná nevěra kol vzmáhá / a peklo seje koukol nových zmatků,
nebudem dbáti odvěkého vraha, / nedáme sobě bráti věčných statků.

[: Víře vždy věrní budou Moravané: / Dědictví otců zachovej nám, Pane! :]

Pozdrav kněze

Úkon kajícnosti (*litujeme svých hříchů*)

(*Ordinarium K. Břízy*)

Kyrie

Pane, smiluj se,	–	Pane, smiluj se.
Kriste, smiluj se,	–	Kriste, smiluj se.
Pane, smiluj se,	–	Pane, smiluj se.

Gloria

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle. Chválíme tě. Velebíme tě. Klaníme se ti. Oslavujeme tě. Vzdáváme ti díky pro tvou velikou slávu. Pane a Bože, nebeský Králi, Bože Otče všemohoucí, Pane, jednorozený Synu, Ježíši Kriste. Pane a Bože, Beránku Boží, Synu Otce. Ty, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi; ty, který snímáš hříchy světa, přijmi naše prosby. Ty, který sedíš po pravici Otce, smiluj se nad námi. Neboť ty jediný jsi Svátý, ty jediný jsi Pán, ty jediný jsi Svrchovaný, Ježíši Kriste, se Svátým Duchem, ve slávě Boha Otce. Amen.

Vstupní modlitba kněze

BOHOSLUŽBA SLOVA

1. a 2. čtení z Písma svatého s mezizpěvem

Zpěv před evangeliem: Ježíši, Králi

Ježíši, Králi nebe a země, / tobě se koří andělů chór, /
velebnost tvoji v hymnech a písních / opěvává svatých a světic sbor./
Nám zahaluješ tvář ve svátosti, / víra však zří ji oslavenou, /
a svému Králi ve svatostánku / vzdáváme úctu na kolenou.

Ježíši, Králi nebe a země, / tvá láska jako nebeská zář /
ze srdce tvého oslaveného / rozjasňuje všech blažených tvář./
Nám zahaluješ je ve svátosti, / láska však tuší nebeský zdroj./
Ježíši, Králi pokojných duší, / se Srdcem svým nás navěky spoj.

Evangelium čte kněz nebo jáhen

Homilie (*promluva kněze – P. Mgr. Dr. Ing. Pavel Konzbul*)

Credo – vyznání víry

Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, všeho viditelného i neviditelného. Věřím v jednoho Pána Ježíše Krista, jednorozeného Syna Božího, který se zrodil z Otce přede všemi věky: Bůh z Boha, Světlo ze Světla, pravý Bůh z pravého Boha, zrozený, nestvořený, jedné podstaty s Otcem: skrze něho všechno je stvořeno. On pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe. Skrze Ducha Svatého přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem. Byl za nás ukřižován, za dnů Poncia Piláta byl umučen a pohřben. Třetího dne vstal z mrtvých podle Písma. Vstoupil do nebe, sedí po pravici Otce. A znovu přijde, ve slávě, soudit živé i mrtvé a jeho království bude bez konce. Věřím v Ducha Svatého, Pána a dárce života, který z Otce i Syna vychází s Otcem i Synem je zároveň uctíván a oslavován a mluvil ústy proroků. Věřím v jednu, svatou, všeobecnou, apoštolskou církev. Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů. Očekávám vzkříšení mrtvých a život budoucího věku. Amen.

Přímluvy

BOHOSLUŽBA OBĚTI

Příprava darů (*probíhá sbírka*)

Modlitba kněze nad dary

Eucharistická modlitba - preface

Sanctus

Svatý, svatý, svatý, Pán, Bůh zástupů. Nebe i země jsou plny tvé slávy. Hosana na výsostech. Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

Eucharistická modlitba - anafora

Modlitba Páně – Otče náš

Pozdrav pokoje

Lámání chleba

Agnus Dei

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi.
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi.
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, daruj nám pokoj.

Přijímání

Zpěv při přijímání: Ježíši, Králi

Ježíši, Králi nebe a země, / jenž jsi nás krví svou vykoupil, /
dál kraluj v srdcích svých věrných dětí, / víru v nás oživ, naději sil. /
Věříme v tebe, žes Bohem naším, / žes cesta naše a život náš. /
Kéž k Srdci tvému lnem živou láskou, / ty v sobě věčný zdroj pravdy máš.

Ježíši, Králi nebe a země, / svůj pokoj sešli do rodin všech, /
ze Srdce svého lásku a věrnost / do srdcí jejich prouditi nech. /
Dej mužům stálost pěstouna svého, / dej ženám mírnost matičky své, /
ať v denním díle i s dětmi slyší / tvůj hlas, jak všechny k nebesům zve.

Ježíši, Králi nebe a země, / přitáhni k sobě náš český lid, /
ať v jeho srdci a v jeho mysli / vládne tvůj řád a bezpečný klid. /
Ó, dej mu víru, naději, lásku, / uchraň ho hříchů, nesvornosti, /
ať opět uzná království tvoje, / sklání se před tvou velebností.

Te Deum: Bože, chválíme tebe

Bože chválíme tebe, / Pane, moc tvou velebíme, /
kterou zná zem i nebe, / všem tvým skutkům se divíme. /
když se vše v světě mění, / ty sám jsi bez proměny.

Vše, co jen chválit může, / cherubové, serafové, /
chválí tě, velký Bože, / nebe, země zástupové, /
ode všech jsi nazýván: / Svatý, Svatý, Svatý Pán.

Svatý Pán Bůh Sabaoth, / Svatý, jenž řídí národy, /
jenž pomáhá z béd a psot. / Nebe, zem, povětří, vody /
plné jsou cti, chvály tvé, / neb vše tvoje dílo je.

Pane, smiluj, smiluj se, / buď s námi tvé požehnání, /
oč prosíme, staniž se/ podle našeho doufání. /
Kdo v tě doufá samého, / neopustíš žádného.

Modlitba po přijímání

ZÁVĚREČNÉ OBŘADY

Děkovné promluvy a organizační sdělení

Společné požehnání všech přítomných novokněží

Propuštění

(Po skončení mše sv. bude hrát k poslechu Rouchovanka)

Sv. Jan Nepomucký v Hodově

Nejsvětější Srdce Páně v Námračí

Žehnání obecního znaku a praporu v Rozích

Žehnání kříže v Kamenné

Zvonice v Klementicích

Žehnání obecního znaku a praporu ve Studnicích

Seznam farářů v Budišovské farnosti

(1401)	Stanislav
(1459)	p. Beneš z Boskovic
(1466)	Jan
1524-1527	Vincenc
(1561)	Šimon
1623-1633	Martin Klement Hlinický z Rudíkova
(1633)	Jan Jeroným Hlaváč z Třebíče
(1635)	Jan Pihavý Matěj Sachs
1649-1658	Lorenz (Vavřinec) František Bendera
1658-1662	řeholní kněz P. Jiří František Lamperti
1662-1663	Václav Kučal – spravoval z Rudíkova Tasov a od r. 1662 Budišov
1663-1672	Daniel Kolejka – spravoval i Tasov – zemřel ve Starči
1672-1684	František Xaver Hrdlička
1684-1686	Ludvík Leonard Franz
1686-1689	Kristián František Antonín Daněk
1690-1715	Vojtěch Inocenc Formandl
1716-1729	Šimon Tadeáš Grosinger
1729-1746	Matěj Bohumil Blahovec
1746-1779	Antonín Bernardus Zelníčka – pochovaný v kryptě kostela
1779-1781	František Pšenčík – pochovaný v kryptě kostela
1781-1828	Tomáš Novotný
1828-1835	František Beneš – zemřel v Brně
1835-1838	Matiáš Košťál
1838-1859	František Nejedlý – zemřel v Miroslavi
1859-1878	Jan Nepomucký Klippel – zemřel ve Velkém Meziříčí
1878-1897	Karel Bezstarosti – zemřel v Brně-Žabovřeskách
1897-1915	Augustin Nezval – pochovaný v kněžském hrobě v Budišově
1915-1946	Mons. Augustin Kratochvíl – zemřel v Bučovicích
1946-1946	Karel Handlíř
1947-1959	Stanislav Kovařík – zemřel v Němčanech
1959-1972	František Vašek – zemřel v Jihlavě
1972-1992	Jan Slabý – zemřel ve Znojmě-Hradišti
1992-2000	František Školař – zemřel v Brně – pochovaný v kněžském hrobě
2000-2007	Václav Novák

P. Václav Novák

Primice v budišovské farnosti

rok primice	jméno	obec	první působiště kněze
1876	P. Jan Dvořák	Kamenná	?
1891	P. Karel Pavlíček	Budišov	Mikulčice
1897	P. Michal Pospíšil	Budišov	Křídlovice
1912	P. Jan Jelínek	Budišov	Křetín
1913	P. Antonín Votoupal	Kamenná	Boskovice
????	P. Jan Mezlík	Nárameč	Panské Dubenky
1924	P. František Jelínek	Budišov	Třešť
1950	P. Josef Klusáček	Budišov (Kundelov)	Brno
1970	Mons. Karel Pavlíček	Budišov	Třešť
2007	P. Jiří Janoušek	Budišov	???

Velkomeziříčské děkanství

Budišovská farnost bývala součástí třebíčského děkanství, od r. 1999 patří do děkanství Velkomeziříčského. To zahrnuje i farnosti Bory, Březí (tam bude primice 6. 7. 2007), Heřmanov u Velké Bíteše, Křižanov, Měřín, Netín, Osová Bítýška, Pavlov u Radostína nad Oslavou, Pyšel, Radostín nad Oslavou, Ruda, Tasov, Uhřínov, Velká Bíteš a Velké Meziříčí.

Děkan: P. Jan Peňáz

www.dekanstvivm.horacko.com

Biskupství brněnské – Dioecesis Brunensis

Brněnská diecéze obsahuje kromě velkomeziříčského i děkanství Blanenské, Boskovické, Brněnské, Břeclavské, Hodonínské, Hustopečské, Jihlavské, Mikulovské, Modřické, Moravskobudějovické, Moravskokrumlovské, Rosické, Slavkovské, Telčské, Tišnovské, Třebíčské, Vranovské, Znojenské a Žďárské.

Biskup: Mons. ThLic. Vojtěch Cikrle

Pomocný biskup: Mons. ThDr. Petr Esterka

Generální vikář: Mons. Mgr. Jiří Mikulášek

www.biskupstvi.cz

Rok 2007 je rokem brněnské diecéze vzhledem k 230. výročí jejího založení.

Modlitba za diecézi

*Všemohoucí Bože,
děkujeme ti za všechny dary a milosti,
kterými jsi zahrnul nás
i předcházející generace naší diecéze.*

*Prosíme tě, pomáhej nám,
ať v rozdílnosti našich služeb
zůstaneme věrni svému poslání
stávat se uprostřed dnešní společnosti
znamením a darem tvé lásky.*

*Dej, ať jsme pevně spojeni s Kristem
a navzájem mezi sebou,
aby tě skrze nás ostatní poznávali –
jako Otce a záruku naplnění smyslu života.*

*Na přímlovu Panny Marie, Matky církve,
patronů svatého Petra a Pavla,
i všech dalších světic a světců
spojených s brněnskou diecézí i s celou církví
o to prosíme skrze Krista, našeho Pána.*

Amen.

Příprava na kněžská povolání v Česku

Kněžství je povolání dané Bohem. Je to milost, nezasloužený dar, který je třeba přijmout.

V katolické církvi se kandidátem kněžství může stát pouze svobodný muž, který přijal křest a bířmování. Dalšími podmínkami jsou úspěšně složená maturitní zkouška, absolvování pohovoru u diecézního biskupa a příznivé výsledky psychotestu. Po splnění těchto požadavků následuje přípravný rok v teologickém konviktu, kde se má utvrdit povolání ke kněžství. Na tuto přípravu navazuje pětileté studium na teologické fakultě, během něhož bohoslovec bydlí v semináři - místě formace ke kněžství, kde se prohlubuje především duchovní život kandidáta.

Po dokončení studia je kandidátovi kněžství uděleno jáhenské svěcení, po němž následuje roční pastorační praxe (většinou ve farnosti konkrétní diecéze). Za rok jáhen přijímá kněžské svěcení a je na 2–3 roky poslán jako farní vikář (kaplan) do některé farnosti diecéze. Po této době je mu svěřena samostatná farnost.

Katolická církev v České republice se dělí na dvě církevní provincie:

Českou církevní provincii tvoří Arcibiskupství pražské, Biskupství českobudějovické, Biskupství královéhradecké, Biskupství litoměřické a Biskupství plzeňské.

Moravskou církevní provincii tvoří Arcibiskupství olomoucké, Biskupství brněnské a Biskupství ostravsko-opavské.

Ještě je tu Apoštolský exarchát, organizačně a právně církevní útvar pro katolíky byzantsko-slovanského obřadu (řeckokatolíky), kteří žijí na území České republiky.

www.cirkev.cz

Teologické fakulty a semináře v ČR:

Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy, Thákurova 3, Praha 6, v letech 1953 až 1990 sídlila v Litoměřicích.

www.ktf.cuni.cz

Jihočeská Univerzita - Teologická fakulta České Budějovice

www.tf.jcu.cz

Cyrlometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého, Univerzitní 22, Olomouc

www.upol.cz/fakulty/cmtf

Arcibiskupský seminář, Thákurova 3, Praha 6, v letech 1953 až 1990 v Litoměřicích

www.arcs.cuni.cz

Arcibiskupský kněžský seminář, Žerotínovo nám. 2, Olomouc

www.aks.zde.cz

Teologický konvikt, Žerotínovo nám. 2, Olomouc

Teologický konvikt

V roce 1990 byl na dobu, než budou v církevních gymnáziích lépe připravení kandidáti na studium teologie, zřízen v Litoměřicích celorepublikový přípravný institut pro budoucí seminaristy pod názvem Teologický konvikt. Tady se již dostáváme k osobě našeho nového kněze, který zde byl mezi studenty v roce 2000. Konvikt pak v budově z roku 1858 rekonstruované v roce 1987 sídlil až do roku 2002, kdy byl přemístěn do Olomouce.

Zde je teologický konvikt umístěn do budovy Arcibiskupského kněžského semináře, kde využívá nově zrekonstruovanou kapli sv. Jana Sarkandra, ubytovací prostory, učebny, klubovnu, jídelnu, tělocvičnu a další místnosti.

Budova bývalého semináře v Litoměřicích byla i přes vnější rekonstrukci v roce 1987 ve špatném stavu. Vyžadovala generální rekonstrukci, na kterou se však nedostávalo finančních prostředků. Také počet studentů v konviktu klesl na tak malý počet, že budova nebyla dostatečně využívána. Proto Česká biskupská konference rozhodla o přemístění TK do Olomouce.

Dne 4. září 2002 zde olomoucký arcibiskup Jan Graubner spolu s ostatními českými a moravskými biskupy zahájil první školní rok slavnostní mší sv. Veni Sancte. Začal tak zkušební rok, ve kterém se prověřil, zda soužití studentů v konviktu s bohoslovci může být oboustranně prospěšné.

Ředitelem je P. Alfred Volný ze Štěpánkovic (v okrese Opava), jako spirituál zde působí P. Jan Linhart z Rychnova nad Kněžnou a funkci prefekta Teologického konviktu v Olomouci vykonával P. Jiří Janoušek z Budišova, od začátku července 2007 jej vystřídal P. Pavel Vybihal z Letovic. Prefekt působí jako asistent ředitele, vychovatel a učitel a stará se o organizační záležitosti konviktu.

www.konvikt.signaly.cz

P. Jiří Janoušek

V dalším se dozvíme něco o našem novém knězi, který logicky propojuje všechny předchozí informace. V obci Budišov se narodil a strávil zde dětství, ve farnosti budišovské působil jako ministrant, pastorační pomocník a později občas i jáhen, vše v trebičském a velkomeziříčském děkanství v rámci brněnské diecéze. Prošel konviktem, seminářem i teologickou fakultou a nyní (doufejme, že dočasně) završuje seznam pramicantů v Budišově.

První svaté přijímání dětí v Budišově 2003

Se souborem Musica Animata 2004

S rodiči a Otcem biskupem při jáhenském svěcení 2005

První mše v Budišově po jáhenském svěcení 2005

Při primici v Pyšelu a první mši v Budišově P. Zdeňka Fučíka z Pyšela 2006

Co byste chtěli vědět a báli jste se na to zeptat

Můj oblíbený světec: *sv. Jan Nepomucký*

Vzor (mimo svatých): *kněží, kteří žijí doopravdy svoje kněžství*

Největší světová osobnost historie (mimo svatých): *Jan Pavel II.*

Největší Čech historie: *sv. Václav*

Oblíbený spisovatel: *Maria Calasanz Zieschová,*

Film: *Želary, Život je krásný, Zapomenuté světlo*

Herec: *Louis de Funes*

Hudební skladatel: *Johann Sebastian Bach, Petr Eben*

Oblíbená hudba: *česká hudební scéna*

Neoblíbená hudba: *metal, hip-hop, hard rock*

Oblíbené hudební dílo klasické: *Mozart – Requiem*

Píseň duchovní klasická: *Ježíši Králi; Kolik svatých zdobí nebe*

Píseň duchovní moderní: *Šly z rána ke hrobu*

Zpěvák: *Richard Müller*

Zpěvačka: *Helena Vondráčková, Aneta Langerová*

Skupina: *Chinaski, Žlutý pes*

Oblíbený hudební nástroj: *příčná flétna*

TV pořad: *AZ kvíz, Četnické humoresky*

Oblíbený moderátor: *Pavel Zedníček*

Vědecký obor: *gerontologie, psychologie*

Oblíbený školní předmět: *matematika*

Neoblíbený školní předmět: *cizí jazyky, český jazyk*

Oblíbené jídlo: *spíše sladké*

Nápoj: *víno, káva*

Neoblíbené jídlo: *zelené fazolky na kyselo*

Nápoj: *tonik*

Oblíbený sport, který provozují: *plavání*

Oblíbený sport k divání: *hokej*

Oblíbený dopravní prostředek: *auto, autobus*

V čem jezdím: *Fabia*

Neoblíbený dopravní prostředek: *vlak*

Kam bych se chtěl podívat (kromě Svaté země) *Rumunsko, Ukrajina*

Oblíbený národ: *Slováci*

Neoblíbený národ: *Němci*

Cizí jazyk, kterému rozumím (kromě slovenštiny): *trochu němčina a také polština*

Oblíbené zvíře: *kočka*

Neoblíbené zvíře: *hadi*

Oblíbená lidská vlastnost: *pravdivost, upřímnost*

Neoblíbená lidská vlastnost: *nedochvilnost*

Které mé vlastnosti bych se chtěl zbavit: *pohodlnost*

Mé zájmy: *auta, dění ve světě, procházky po městech*

P. Mgr. Jiří Janoušek se narodil 14. 1. 1978 v Třebíči rodičům Pavle a Josefovi Janouškovým. Vyrůstal v Budišově spolu se sourozenci Pavlou, Josefem a Marií.

Základní školu navštěvoval v Budišově a poté nastoupil na Střední odborné učiliště zemědělské v Třebíči, kde se vyučil opravářem zemědělských strojů. Zde také po dvouletém nástavbovém studiu úspěšně odmaturoval. Několik let pracoval jako zámečnick-svářeč.

Roku 2000 byl přijat do Teologického konviktu v Litoměřicích. Po této roční přípravě pokračoval ve formaci ke kněžství v Arcibiskupském kněžském semináři v Olomouci. Ve stejné době začal studovat katolickou teologii na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Studia dokončil v roce 2006.

Již po ukončení čtvrtého ročníku studia přijal dne 18. 6. 2005 z rukou

brněnského biskupa Mons. Vojtěcha Cikrleho jáhenské svěcení. O dva týdny později jsme jej mohli vidět při poutní mši na Velehradě jako pomocníka kardinála Vlka. Jáhenskou službu poté vykonával dva roky, nejprve v olomouckém semináři, později byl jmenován prefektem (představeným) Teologického konviktu v Olomouci. Dne 23. 6. 2007 byl v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně vysvěcen na kněze.

Děkujeme Městysi Budišov, jeho zastupitelům a úřadu, Technickým službám Budišov, Zemědělskému družstvu Budišov, Zahradnictví Molnár a všem budišovským farníkům, kteří přispěli ke zdárnému průběhu slavnosti.

www.oubudisov.cz

Vydal: Úřad městyse Budišov, IČO 00289159, tel. 568 875 110, e-mail: ou.budisov@horacko.cz
Sestavil: Ing. Ladislav Dokulil e-mail L.Dokulil@tiscali.cz Vyšlo v Budišově dne 25. 6. 2007
Technická realizace: Ing. Ladislav Dokulil Tisk Tiskárna Charvát, s.r.o., Velké Meziříčí

